

Ханс-Дитрих Геншер със сигурност ще влезе в историята като един от най-великите държавници на своята страна, казва Хенри Кисинджър. Издателската програма "Световният гамбит" подготви за печат книгата "Ханс-Дитрих Геншер. Биографията". Българското издание на книгата ще бъде представено на 9 октомври (вторник), от 18.30 ч. в хотел "Радисън". Представянето на книгата се организира от Фондация за свободата "Фридрих Науман" в сътрудничество с издателската програма "Световният гамбит". Най-популярният външен министър на Федерална република Германия остави своя отпечатък върху германската вътрешна и външна политика в продължение на четвърт столетие. През това време, богато на напрегнати, драматични събития, от партиен и вътрешен политик Геншер се превърна в актьор на световната политика. Заслугата му се състоеше най-вече в трайното укрепване на влиянието и престижа на Федералната република в международната политика. В еднаква степен целенасочено и умело, той продължи да развива германската политика към Запада и Изтока. И точно тук доказва изумителната си способност за политическо ръководство.

Животът на Геншер като политик и държавник е нагледен пример за тясната връзка между вътрешната и външната политика. Ключово събитие при това е така наречената "промяна" от 1982 г. Авторът на книгата Ханс-Дитер Хойман, получил изключителен достъп до редица документи предимно от външно министерство, съумява да отрази неща, поставящи в нова светлина и външнополитическия процес на обединението на двете германски държави.

Автор на книгата е Ханс-Дитер Хойман. Той е дългогодишен германски дипломат. Работил е в германските посолства във Вашингтон, Париж и Москва. Във Вашингтон е

преподавал в Университета Джорджтаун. От м. септември 2011 г. е президент на Федералната академия по политиката за сигурност.

„Дойче веле“ припомня и контактите на Ханс-Дитрих Геншер с България. В края на ноември 1988 година тогавашният западногермански външен министър и вицеканцлер Ханс-Дитрих Геншер и федералният президент Рихард фон Вайцзекер се срещат в София с група български интелектуалци, сред които са Радой Ралин, Йордан Радичков и Светлин Русев. В края на ноември 1989-та, само дни след демократичните промени в България, двамата отново са в българската столица. Тогава Вайцзекер провежда разговори с група културни дейци. Три месеца по-късно, на 19 януари 1990-та, Геншер осъществява еднодневно посещение в страната, този път в Бургас, в рамките на което се среща с представители на демократичната опозиция, сред които са Жельо Желев, д-р Дертлиев, д-р Тренчев, Георги Спасов.

Тези контакти от близкото минало са само детайли от "българската" дипломация на бившия федерален външен министър. И днес 85-годишният Ханс-Дитрих Геншер продължава да предизвиква интерес не само в родината си и в Източна Европа, а в целия свят, твърди Симеон Василев, ръководещ Издателската програма "Световният гамбит".

Дипломатът, на когото вярваше целият свят

Ханс-Дитрих Геншер си остава "запазена марка за дипломация", "постоянният външен министър", "партньорът, на когото може да се има доверие", подчертава Василев и допълва: "Геншер е феномен, защото неговият политически и дипломатически живот е своеобразна документална кинолента на най-драматичните моменти от историята на съвременна Германия и Европа – от разделението и студените времена в световната политика до Обединението на Германия и на Стария континент. Не по-малко интересна е и дейността му като "вътрешен политик". Днес се знае малко за ролята му на вътрешен министър от 1969 до 1974 година - това са най-кървавите времена на тероризма на фракцията Червена армия; през 1972 година в Мюнхен пък се стига до атентата срещу израелските спортисти по време на Олимпийските игри, тогава Геншер сам се предлага като заместващ заложник на мястото на единайсете израелски заложници."

Ханс-Дитрих Геншер е федерален външен министър и вицеканцлер от 1974 до 1992 година. През май 1992-ра, на 65-годишна възраст, той подава оставка и от двата поста по собствено желание. По това време той е човекът, заемал най-дълго време поста "външен министър" в света. "Неговата лична история също е повече от интересна", отбелязва Симеон Василев. "Тя е пропила драмата от разделението на следвоенна Германия - през 1952 година той бяга от тогавашната ГДР, за да стане един от големите политици на своята страна и да постигне нейното обединение.

"Никога няма да забравя разговора ни с Геншер по работата над филма "Стената". Това беше през 1999-та година. В кабинета му в Берлин имаше картина – на опакования Райхстаг от Кристо."

Ханс-Дитрих Геншер е смятан за своеобразен "душеприказчик" на някогашния партийен водач Тодор Живков. Само като "пощенска кутия" за политически послания към съветска Москва ли го е използвал Геншер през тези години или пък е получавал от него повече информация, свързана с бързопротичащите демократични процеси на Изток? "В никакъв случай не бих употребил думата "душеприказчик", защото в мемоарите си Геншер е отделил място и на темата Живков", уточнява Симеон Василев и допълва: "Там той казва, че разговорите с правителствата от Източна и Югоизточна Европа са давали възможност рано да се разпознае развитието в съветската зона на влияние и това донякъде дава някакво обяснение. Със сигурност се е обменяла информация и е хубаво тези страници да се прочетат. Според Геншер в лични разговори и Живков, и Петър Младенов са разбирали германската воля за единство на нацията и за обединение. За Живков бившият федерален външен министър казва, че "той преследваше целта да модернизира страната си, така да се каже, със селска хитрост, от която притежаваше немалко".

Актуално и днес

Според биографа Ханс-Дитер Хойман най-късно от 1960-те години насам Геншер е имал ясна представа за това как да се предизвика германското единство посредством промяна в Европа. Тази промяна той осъзнава по-рано от другите западни политици и държавници. "В едно интервю и аз му зададох този въпрос", спомня си Симеон Василев и цитира отговора му: "Решението само по себе си за свобода и демокрация можеше да се вземе само от хората. Ако те не го искаха, то нямаше да дойде. Но световната политика трябваше да създаде рамковите условия за една революция... Задача на нашата политика бе да се създадат предпоставките за това". Василев споделя още: "Няма как да забравя с каква лекота Геншер обясняваше своята привързаност към разширяването на ЕС и приемането на България в Общността. Не може Западна Европа да е добре, ако Източна Европа е зле и обратно, казваше Геншер. Просто, ясно и убедително. И много актуално на фона на кризата днес", допълва Симеон Василев.

"Радвам се, че книгата "Ханс-Дитрих Геншер. Биографията" вече има свое българско издание. Тя е написана на много жив език, а авторът ѝ Ханс-Дитер Хойман е разполагал с изключителен достъп до редица документи предимно от германското външно министерство. Хойман е успял "от дистанцията на времето" да потърси оценки както на самия Геншер, така и на личности като Михаил Горбачов, Едуард Шеварднадзе, Джеймс Бейкър, Джордж Шулц, Збигнев Бжежински, Хенри Кисинджър, Ролан Дюма. Той е съумял да отрази и анализира неща, поставящи в нова светлина външнополитическия процес на Обединението", коментира Василев. Ханс-Дитер Хойман е дългогодишен германски дипломат, работил е в германските посолства във Вашингтон, Париж и Москва. Преподавал е в университета Джорджтаун във Вашингтон, а от септември 2011-та е президент на Федералната академия по политиката за сигурност.